

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **JUDr. H. L.**, bývajúcej v P., zastúpenej JUDr. J. L., advokátom v T., proti odporkyni **M., spol. s r. o.**, so sídlom v B., IČO : X., **o ochranu osobnosti**, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 6 C 129/2008, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Trenčíne z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej Krajským súdom v Trenčíne pod sp. zn. 17 NcC 39/2008, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Trenčíne JUDr. Jozef Kutiš, JUDr. Emília Zimová, JUDr. Stanislava Marková, JUDr. Gabriela Janáková, JUDr. Alena Radičová, JUDr. Beáta Čupková, JUDr. Viera Škultétyová, JUDr. Alena Záhumenská, JUDr. Oľga Lichnerová, JUDr. Alica Beňová, JUDr. Iveta Martináková, JUDr. Mária Prikrylová, JUDr. Natália Čekanová, JUDr. Darina Legerská, JUDr. Rastislav Vranka, JUDr. Dušan Ecker, JUDr. Jozef Mészáros, JUDr. Stanislav Hájiček, JUDr. Elena Zat'ková, JUDr. Jozef Janík, Mária Zacková, JUDr. Viera Hrnčárová, JUDr. Juraj Florovič, JUDr. Eva Vašková a Mgr. Peter Melicher **s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na uvedenom súde pod sp. zn. 17 NcC 39/2008.

Sudcovia Krajského súdu v Trenčíne JUDr. Denis Vékony a JUDr. Erika Zajacová **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na uvedenom súde pod sp. zn. 17 NcC 39/2008.

Vec sa prikazuje na prejednanie a rozhodnutie **Krajskému súdu v Žiline**.

O d ô v o d n e n i e

V rámci rozhodovania o oznámení sudcov Okresného súdu Považská Bystrica, že sa cítia byť zaujatí vo veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 6 C 129/2008 pre pomer k účastníčke konania - navrhovateľke, ktorá je sudkyňou a predsedníčkou Okresného súdu Považská Bystrica, na ktorom vykonávajú funkcie sudcov, predložil Krajský súd v Trenčíne vec sp. zn. 17 NcC 39/2008 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 16 ods. 1 O. s. p. na rozhodnutie o vylúčení sudcov Krajského súdu v Trenčíne z prejednávania a rozhodovania vecí.

Z vyjadrenia sudcov Krajského súdu v Trenčíne (okrem JUDr. Denisa Vékonyho a JUDr. Eriky Zajacovej) vyplýva, že pre pomer k účastníčke konania - navrhovateľke, ktorá je dlhoročnou sudkyňou a predsedníčkou Okresného súdu Považská Bystrica, s ktorou sú v kolegyálnom vzťahu a niektorí - JUDr. Alena Radičová, JUDr. Alena Záhumenská, JUDr. Mária Prikrylová, JUDr. Natália Čekanová, JUDr. Jozef Janík, Mária Zacková, JUDr. Juraj Florovič a JUDr. Eva Vašková vo vzťahu priateľskom a JUDr. Jozef Kutiš, predseda Krajského súdu v Trenčíne, a JUDr. Rastislav Vranka, podpredseda Krajského súdu v Trenčíne, vo vzťahu priamej nadriadenosti navrhovateľke vo funkcii predsedníčky Okresného súdu Považská Bystrica, sa cítia byť zaujatí, z ktorého dôvodu nemôžu rozhodnúť o oznámení sudcov súdu prvého stupňa. Sudkyňa JUDr. Darina Legerská sa cíti byť zaujatou z dôvodu, že právny zástupca navrhovateľky je jej manžel.

Podľa § 14 ods. 1 O. s. p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný sudca. Vylúčenie sudcu nastáva priamo zo zákona a nie až výrokom nadriadeného súdu. Preto tiež má sudca oznamovaciu povinnosť o svojom vylúčení (§ 15 O. s. p.).

Nestrannosť sudcu v konaní sa prejavuje v dvoch aspektoch. Prvý spočíva v rýdzo osobnom presvedčení určitého sudcu v danej veci. Keďže ide o subjektívnu kategóriu

vyjadrujúcu vnútorný psychický vzťah samotného sudcu k prejednávanej veci (zahrňuje vzťah sudcu k predmetu konania, jeho účastníkom a právnym zástupcom), je o nej schopný vypovedať jedine sám sudca. Takto úzko ponímaná kategória nestrannosti by však nenašla v praxi uplatnenie bez jej vyjadrenia aj v širšej, objektívnej rovine. Za objektívne nemožno považovať len to, ako sa nestrannosť sudcu javí navonok (napr. účastníkovi konania), ale najmä to, či reálne existujú okolnosti, ktoré by mohli objektívne založiť pochybnosti o tom, či sudca disponuje určitým vzťahom k veci.

Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akejkoľvek legitímnej pochybnosti o zaujatosti sudcu (Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994).

Z tohto pohľadu dôjde k vylúčeniu sudcu z pojednania a rozhodovania veci nielen vtedy, keď jeho vzťah k veci, účastníkom alebo ich zástupcom je založený na zaujatosti skutočne preukázanej, ale rovnako, i keď existuje čo i len najmenšia pochybnosť o jeho nestrannosti v očiach verejnosti. Z uvedeného dôvodu je preto pri skúmaní zaujatosti nutné vychádzať aj z právneho rozboru skutočností, ktoré k pochybnostiam o nestrannosti sudcu vedú.

V predmetnom prípade sa sudcovia Krajského súdu v Trenčíne (okrem JUDr. Denisa Vékonyho a JUDr. Eriky Zajacovej) sami vyjadrili, že sa pre priateľský a kolegiálny vzťah, resp. pre pracovný vzťah, k účastníčke konania, ktorá vystupuje v postavení navrhovateľky a pre rodinný vzťah k právnemu zástupcovi navrhovateľky (JUDr. Darina Legerská), cítia byť zaujatí. Je teda evidentné, že sudcovia sami majú pochybnosti o ich nestrannosti vo veci. Ak má (mal) totiž sudca kolegiálny vzťah k inému sudcovi (neskôr účastníkovi konania), s ktorým sa bežne, aj keď len v rámci plnenia pracovných povinností, stýka, ide o takú skutočnosť, ktorá (bez ohľadu na skutočnú povahu tohto vzťahu) je spôsobilá vyvolať opodstatnené pochybnosti o pomere sudcu k takému kolegovi vo veci, v ktorej vystupuje ako účastník konania. Daný vzťah už nemožno považovať za neutrálny, či spoločenský, keď jeho povaha sama osebe vzbudzuje pochybnosti o sudcovskej nezávislosti.

Keďže Najvyšší súd Slovenskej republiky, po zohľadnení týchto skutočností, dospel k záveru, že v predmetnej veci ide o vzťah predpokladaný v ustanovení § 14 ods. 1 O. s. p. rozhodol tak, že uvedených sudcov Krajského súdu v Trenčíne, okrem JUDr. Denisa Vékonyho a JUDr. Eriky Zajacovej, vylúčil z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci. Najvyšší súd Slovenskej republiky nevyhlásil z prejednávania a rozhodovania veci sudcov JUDr. Denisa Vékonyho a JUDr. Eriku Zajacovú (ktorí sa necítia byť zaujatí) z dôvodu, že u nich absentuje priamy vzťah k navrhovateľke alebo právnomu zástupcovi navrhovateľky, keďže ich osobne nepoznajú a z dôvodu, že u nich absentuje aj subjektívny vnútorný pocit, ktorý by im znemožňoval vo veci nestranné rozhodnúť. Keďže týmto uznesením boli z prejednávania a rozhodovania veci vylúčení sudcovia Krajského súdu v Trenčíne, okrem JUDr. Denisa Vékonyho a JUDr. Eriky Zajacovej, ktorí by nemohli sformovať trojčlenný senát na rozhodnutie o (ne) zaujatosti sudcov okresného súdu, nadriadený súd rozhodol o prikázaní veci inému súdu toho istého stupňa, Krajskému súdu v Žiline.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. decembra 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

